

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 29 maj 2018
(OR. en)

9507/18

RECH 241
COMPET 384

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

av den: 29 maj 2018

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 8940/1/18 REV1 RECH 183 COMPET 310

Ärende: Rådets slutsatser om att öka kunskapsspridningen inom EU

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om att öka kunskapsspridningen inom EU, som antogs av rådet vid dess 3620:e möte den 29 maj 2018.

RÅDETS SLUTSATSER

ÖKA KUNSKAPSSPRIDNINGEN INOM EU

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM

- att ett av Europeiska unionens mål är att stärka unionens vetenskapliga och tekniska grund genom att åstadkomma ett europeiskt forskningsområde med fri rörlighet för forskare, vetenskapliga rön och teknik,
- slutsatserna från Europeiska rådet den 13–14 mars 2008, där medlemsstaterna och EU uppmanades att undanröja hindren för fri rörlighet för kunskap genom att skapa en "femte frihet"¹,
- sina slutsatser av den 29 maj 2015 om öppen, dataintensiv och sammankopplad forskning som drivkraft för snabbare och vidare innovation², där rådet anser att öppenhet i fråga om forskningsdata kan leda till att finansiering av forskningsdata blir effektivare och framhåller att data som är möjliga att upptäcka, tillgängliga, bedömningsbara, återanvändningsbara och driftskompatibla avsevärt skulle öka innovationspotentialen och skapa nya affärsmöjligheter,

¹ Dok. 7652/1/08.

² Dok. 9360/15.

- sina slutsatser av den 27 maj 2016 om övergången till ett öppet vetenskapssystem³, där rådet konstaterar att onödiga rättsliga, organisatoriska och finansiella hinder för tillgången till resultat från offentligt finansierad forskning bör undanröjas i så stor utsträckning som är möjligt och lämpligt för att uppnå en optimal kunskapsdelning, när så krävs med beaktande av behovet av att utnyttja resultaten, [...] där rådet understryker att principen för optimal återanvändning av forskningsdata lyder "så fri som möjligt och så begränsad som nödvändigt", och där vikten av att säkerställa forskningsinfrastrukturernas långsiktiga hållbarhet understryks och en riktad åtgärdsplan efterfrågas,
- sina slutsatser av den 27 maj 2016, *Sjunde ramprogrammet och framtidsutsikter: forsknings- och innovationsinvesteringar för tillväxt, sysselsättning och lösningar på samhällsutmaningar*⁴, där rådet erkänner att kommissionen och medlemsstaterna bör sträva efter att bättre utnyttja andra EU-fonder för att stödja forsknings- och innovationsprojekt samt sörja för utnyttjandet av forskningsresultat nedströms för säljbara produkter, tjänster och sociala innovationer,
- sina slutsatser av den 27 maj 2016 om forsknings- och innovationsvänlig lagstiftning⁵,
- sina slutsatser av den 29 november 2016 om åtgärder för att stödja forskare i början av yrkesbanan, göra vetenskapliga yrken mer attraktiva och främja investeringar i den mänskliga potentialen inom forskning och utveckling⁶, där rådet betonar behovet av att nya generationer forskare blir utrustade med lämpliga färdigheter med betoning på användning av digital teknik, på företaganda och kunskapsöverföring samt forskningsintegritet och öppen vetenskap,

³ 9526/16.

⁴ 9527/16.

⁵ 9510/16.

⁶ 15013/16.

- sina slutsatser av den 1 december 2017 *Från halvtidsöversynen av Horisont 2020 till nionde ramprogrammet*⁷, där rådet betonar vikten av att sprida och effektivt utnyttja forsknings- och innovationsresultat, inser att Europas konkurrenskraft är beroende av ett effektivt utbyte av nya idéer och kunskaper och framhåller betydelsen av ökade synergier mellan olika EU-finansieringskällor,
- Eracs yttrande om halvtidsöversynen av Horisont 2020 och förberedelserna för nästa ramprogram⁸ av den 7 juli 2017, där Erac konstaterar att ramprogrammen verkar på många olika områden, från vetenskap till samhälle och från näringsliv till kultur, men även anser att den produktivitetsparadox⁹ som observeras i Europa delvis beror på den långsamma spridningen av innovation i samhället,
- kommissionens meddelande av den 11 januari 2018, *Preliminär utvärdering av Horisont 2020: maximerade effekter av EU:s program för forskning och innovation*¹⁰, där kommissionen betonar att framsteg har gjorts för att vetenskapliga publikationer och data som producerats inom Horisont 2020 ska bli öppet tillgängliga för fler inom vetenskapssamhället och för allmänheten, men att området behöver utvecklas,
- rekommendationerna från högnivågruppen av innovatörer om inrättande av ett europeiskt innovationsråd, där man betonar vikten av att möjliggöra ett snabbare utnyttjande av kunskap,
- inläggen från kommissionen och Esfri (Europeiska strategiska forumet för forskningsinfrastruktur) och andra relevanta berörda parter i diskussionen om forskningsinfrastrukturernas långsiktiga hållbarhet, och noterar diskussionen om de prioriterade åtgärderna under det bulgariska ordförandeskapets flaggskeppskonferens på temat forskningsinfrastrukturer efter 2020 – ett hållbart och effektivt ekosystem för vetenskap och samhälle,

⁷ 15320/17.

⁸ ERAC 1207/17.

⁹ Europeiska kommissionen: *The economic rationale for public R&I funding and its impact*, 2017.

¹⁰ 5271/18.

Kunskapsöverföring för maximerade effekter av forskning och innovation

1. ANSER att EU måste dra full nytta av den relevanta vetenskapliga och tekniska kunskap som produceras i EU och säkerställa en effektivare överföring av resultaten av forsknings- och innovationsprojekt [...] till samhället och näringslivet för att maximera effekterna av investeringar i forskning och innovation och ytterligare förstärka ramprogrammets europeiska mervärde, UNDERSTRYKER vikten av att stödja grundforskning och främja samarbetsprojekt inom forskning och innovation, särskilt för att skapa en grund för nya lösningar och förbättra den innovativa kraften i Europa, och inkrementell och banbrytande innovation och forskning ur ett "nedifrån och upp"-perspektiv, inbegripet genom små och medelstora företag,
2. UPPMANAR kommissionen att utveckla en övervaknings- och utvärderingsram för nästa ramprogram som gör det möjligt att följa framstegen i arbetet med åstadkomma effekter på programnivå på kort, medellång och lång sikt; ANSER att strategin för att underlätta inverkan och innovation bör anpassas till varje instruments särskilda egenskaper,
3. ÄR MEDVETET OM den avgörande vikten av spridning och överföring av kunskap för ett effektivt europeiskt forskningsområde, BETONAR vikten av spetsforskning som drivs av nyfikenhet för att banbrytande vetenskap och innovationskapital ska kunna utvecklas, NOTERAR den avgörande roll som i detta sammanhang spelas av Europeiska forskningsrådet, som fungerar som en katalysator för sådan forskning samt bidraget från Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna för spridning och överföring av kunskap inom EU, UPPMANAR kommissionen att ytterligare stärka detta instrument för att stödja spetskompetens hos forskare och kunskapsspridningen inom EU,

4. UPPMANAR medlemsstaterna att intensifiera sina insatser för att undersöka och utbyta bästa praxis om kunskapsöverföring, exempelvis genom att optimera innovatörers och medborgares tillgång till nationella och regionala forsknings- och innovationsprogram och genom att främja samarbetet mellan den akademiska världen och näringslivet, ERINRAR OM att kopplingarna mellan företag – inbegripet små och medelstora företag – och forskning är av stor betydelse för tillämpningen och spridningen på marknaden och för omvandlingen av kunskap till nya produkter och tjänster samt om att inrättandet, utvecklingen och sammankopplingen av forsknings-, utbildnings- och innovationsnav över hela EU skulle kunna stärka ekosystemet för innovation, ERINRAR OM hur viktig möjliggörande teknik, inbegripet IKT, är för EU:s industriella konkurrenskraft och ledarskap,
5. UPPMANAR kommissionen att främja tillämpningen av principerna och åtgärderna i sin rekommendation från 2008 om förvaltningen av immateriella rättigheter i samband med kunskapsöverföring och en uppförandekod för universitet och andra offentliga forskningsorganisationer¹¹ och att tillsammans med medlemsstaterna öka medvetenheten om dessa rekommendationer och vid behov föreslå incitament för tillämpningen av denna rekommendation i syfte att ytterligare stärka effekten av forskning och innovation genom kunskapsöverföring, och UPPMANAR kommissionen att utforska nya lösningar för att inrätta nätverk av demonstrations- och pilotanläggningar över hela Europa där företag – framför allt små och medelstora företag – kan testa sina senaste smarta produkter och tillverkningsystem, med målet att få till stånd en mer effektiv spridning av ny teknik,
6. UPPMANAR kommissionen att, i enlighet med rekommendationerna från högnivågruppen om maximerade effekter av EU:s program för forskning och innovation och rapporten från arbetsgruppen för färdigheter inom öppen vetenskap, undersöka möjligheter för nästa ramprogram för att stärka stödet till färdighets- och kompetensutveckling inom EU-finansierade projekt,

¹¹ http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/ip_recommendation_en.pdf

7. UPPMANAR kommissionen att regelbundet övervaka innovationspotentialen och främja politik och verktyg för användning av ramprogramprojektens resultat, till exempel genom att sammanföra resultat som kompletterar varandra eller genom innovationsradarn, och UPPMANAR i detta sammanhang kommissionen att utarbeta och genomföra en strategi för spridning och utnyttjande för att ytterligare öka tillgängligheten och användningen av forsknings- och innovationsprojektens resultat och påskynda deras potentiella utnyttjande, med särskild hänsyn till klausuler om öppen tillgång och om immateriella rättigheter i bidragsavtalen, och därigenom förstärka ramprogrammets övergripande effekt,

Öppenhet, spridning och rörlighet för forskare

8. UNDERSTRYKER att ökad öppenhet och spridning av forskningsresultat som är till nytta för samhället, och därmed ett ökat utnyttjande av resultaten bland europeiska forskare, innovatörer, forskningsorganisationer och europeiskt näringsliv, i synnerhet små och medelstora företag, tillsammans med förbättrade ramvillkor för forskning och innovation, är en nödvändig förutsättning för att stimulera Europas konkurrenskraft och välbefinnande,
9. VÄLKOMNAR kommissionens arbete med att göra uppgifter om data och resultat av forsknings- och innovationsprojekt offentligt tillgängliga genom det europeiska öppna forskningsmolnet, resultattavlan för Horisont 2020, CORDIS och genom kommissionens officiella forsknings- och innovationsportal för spridning av data och resultat från projekt som finansierats inom samtliga ramprogram,

10. BETONAR att viktiga möjliggörande faktorer för att öka EU:s konkurrenskraft och tillväxt är att garantera och främja öppen tillgång till resultaten av offentligt finansierad forskning, såsom öppen tillgång till publikationer och forskningsdata som följer Fairprinciperna¹² (sökbara, tillgängliga, kompatibla och återanvändbara) samt optimal spridning och utnyttjande av kunskap, ERKÄNNER den roll som utbildning och livslångt lärande har, däribland inrättandet av riktade kompetensagendor, särskilt när det gäller öppen tillgång, datahantering och databehandling samt immateriella rättigheter; UPPMANAR medlemsstaterna och kommissionen att främja och genomföra nödvändiga utbildningsprogram och incitamentsystem för att deltagare, forskare och innovatörer inom ramprogrammen ska göra sina resultat tillgängliga för användning och återanvändning,
11. UPPMUNTRAR forskare att karriärplanera, inbegripet i form av transnationell och sektorsövergripande rörlighet, som en del av deras fortlöpande yrkesutveckling och som en av de viktigaste faktorerna för kunskapsspridning, INSER att öppen vetenskap och utnyttjandet av det globala dataekosystemet kräver nya färdigheter hos forskare och andra dataanvändare samt incitament och belöningar; UPPMANAR medlemsstaterna och kommissionen att stödja kunskapsspridning genom att genomföra och ytterligare förstärka rörlighet för och utbildning av forskare och samtidigt säkerställa en lämplig övervakning genom Marie Skłodowska-Curie-åtgärder, Cost (europeiskt samarbete inom vetenskap och teknik), Erasmus+ och initiativ såsom Euraxess, HRS4R och Resaver,

¹² FAIR står för Findable, Available, Interoperable and Reusable (sökbara, tillgängliga, kompatibla och återanvändbara)
http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf.

Ramvillkor och synergier mellan EU-program

12. BETONAR vikten av att säkerställa öppen tillgång till forskningsresultat i syfte att främja deras användning och göra det möjligt för innovatörer, forskningsinstitut och företag i samtliga medlemsstater att vara innovativa, UNDERSTRYKER att europeiska, nationella, regionala och lokala förvaltningar kan ha en positiv effekt på innovationens multiplikatoreffekt genom att stärka den inre marknaden och innovationsvärdekedjan, främja offentligt-privat samarbete och möjligheten till en snabbare kommersialisering samt utformning, utarbetande och genomförande av gynnsamma ramvillkor för forskning och innovation, inbegripet reglerna för statligt stöd och lagstiftning som främjar innovation, till exempel genom innovationsavtal och tillämpningen av innovationsprincipen,
13. BETONAR i detta sammanhang att en skälig balans mellan skyddet av immateriella rättigheter och kunskapsöverföring via öppen tillgång är avgörande för att stimulera kunskapsspridningen,
14. UPPREPAR vikten av att utnyttja synergier mellan Horisont 2020 och andra relevanta EU-program såsom de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) och Erasmus+; sådana synergier kan bana väg för uppbyggnad av motståndskraftiga regionala ekonomier, vilket gynnar integrering av banbrytande forskningsresultat i utbildningsinsatser och främjande av spridning och utnyttjande av kunskap med det slutliga syftet att främja positiva spridningseffekter mellan forskningsorganisationer, universitet, näringsliv och samhällen över hela Europa;

15. ANSER därför, såsom konstateras i rådets slutsatser från december 2017¹³, att regelverken för ramprogrammet och de europeiska struktur- och investeringsfonderna liksom för andra relevanta EU-program från första början måste utformas med synergier, samstämmighet, kompatibilitet och komplementaritet i åtanke, både vid programmens utformning och genomförande, genom att eftersträva en betydande förenkling och ökad användbarhet för stödmottagarna; detta kan bidra till att förbättra spridningen av information om stöd från EU:s samtliga finansieringskällor och förstärka deras verkan,

Forskningsinfrastrukturernas hållbarhet på lång sikt

16. ANSER att forskningsinfrastrukturer spelar en viktig roll för att vidareutveckla och sprida kunskap, främja vetenskaplig excellens och göra det möjligt för forskare att delta i gränsöverskridande forskningsverksamhet, och FRAMHÅLLER forskningsinfrastrukturernas funktion vad gäller att generera högkvalitativa data,
17. ERKÄNNER Esfris positiva roll i främjandet av utvecklingen av avancerade forskningsinfrastrukturer i Europa och FRAMHÅLLER behovet av ytterligare förstärkning och konsolidering av de alleuropeiska forskningsinfrastrukturerna med hänsyn till deras hållbarhet på lång sikt,
18. UNDERSTRYKER vikten av ytterligare insatser inom ramen för Esfri för ett mer välanpassat beslutsfattande vad gäller inrättande och deltagande i Esfris forskningsinfrastrukturer, särskilt genom utbyte av erfarenheter om nationella färdplaner och praxis vad gäller dessas nationella budgetposter,

¹³ Slutsatser av den 1 december 2017 "Från halvtidsöversynen av Horisont 2020 till nionde ramprogrammet" (15320/17).

19. BETONAR vikten av mänskliga resurser och utbildningsfärdigheter som nyckelfaktorer för forskningsinfrastrukturernas framgång och INSER behovet av forskningsinfrastrukturer i syfte att stärka ett tjänstestyrt tillvägagångssätt, UPPMANAR medlemsstaterna och kommissionen inom ramen för Esfri att utveckla en gemensam strategi för övervakning av sina resultat och UPPMANAR de alleuropeiska forskningsinfrastrukturerna att, på frivillig basis, inkludera denna i sin styrning och undersöka olika alternativ för att stödja detta genom användningen av centrala resultatindikatorer,
20. UNDERSTRYKER betydelsen av en effektiv användning av de europeiska struktur- och investeringsfonderna och Europeiska fonden för strategiska investeringar för att stödja utvecklingen av alleuropeiska forskningsinfrastrukturer i syfte att komma tillrätta med obalanserna avseende forskning och innovation i Europeiska unionen, UPPMANAR i detta sammanhang medlemsstaterna och kommissionen att undersöka möjligheterna till ett mer konsekvent utnyttjande av dessa program samt utveckling av samfinansierad gränsöverskridande forsknings- och innovationsverksamhet, särskilt för stöd under konstruktionen och den tidiga driftsfasen, inklusive driftsättningen¹⁴, av alleuropeisk forskningsinfrastruktur,
21. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att utforska nya åtgärder för att göra europeiska forskningsinfrastrukturer mer allmänt tillgängliga och ekonomiskt överkomliga, med utgångspunkt i den europeiska stadgan om tillträde till forskningsinfrastrukturer, och därigenom utveckla gemensamma strategier för öppen tillgång, inbegripet för utbildning och kompetensutveckling av forskare och för att upprätta system för gränsöverskridande tillgång, till exempel på grundval av samfinansiering.

¹⁴ Process genom vilken en utrustning eller anläggning (installerad eller fullständigt eller nästan färdigställd) testas för att kontrollera om den fungerar med avseende på sina konstruktionsmål eller specifikationer.